Приложение 2 към решение № 386/17.11.2022 г. на КРС
Проект!

ПРАВИЛА ЗА ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА НЕТНИТЕ РАЗХОДИ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА УНИВЕРСАЛНА УСЛУГА

Раздел I

Общи положения

Чл. 1. С тези правила се определя начинът, по който предприятията с наложени задължения във връзка с предоставянето на универсалната услуга (задължените предприятия) изчисляват нетните разходи за предоставяне на универсалната услуга, когато това представлява несправедлива тежест за тези предприятия.

Чл. 2. (1) На компенсиране подлежат доказаните нетни разходи, в случай че задълженията във връзка с предоставянето на универсалната услуга представляват несправедлива тежест за предприятията, задължени да предоставят на цялата или на част от територията на страната всички или някои от следните услуги:

1. услуги за гласови съобщения чрез свързване в определено местоположение към обществена електронна съобщителна мрежа независимо от използваната технология;
2. подходящ широколентов достъп до интернет чрез свързване в определено местоположение;
3. предоставяне на услуги, различни от посочените по т. 1 и 2, за които са налице действащи задължения за предоставяне на универсална услуга преди влизане в сила на Закона за изменение и допълнение на Закона за електронните съобщения (Обн., ДВ, бр. 20 от 2021 г.).

(2) На компенсиране подлежат доказаните нетни разходи, в случай че предоставянето на тарифни планове или ценови пакети на универсалната услуга представлява несправедлива тежест за предприятията, на които е възложено предоставянето им по реда на чл. 197 от Закона за електронните съобщения (ЗЕС).

Чл. 3. (1) Всяко от задължените предприятия определя нетните разходи от предоставянето на всяка от услугите, включени в обхвата на универсалната услуга, за период, отнасящ се до предходната календарна година, приключваща на 31 декември. Сумата на нетните разходи се намалява с оценката на нематериалните преимущества в паричен еквивалент от предоставяне на универсалната услуга или на част от нея за задължените предприятия.

(2) Всяко от задължените предприятия изчислява нетните разходи от предоставянето на всяка от услугите, включени в обхвата на универсалната услуга, като разлика между финансовия резултат на съответното предприятие с възложени задължения във връзка с предоставянето на универсалната услуга и финансовия резултат на същото предприятие без възложени задължения във връзка с предоставянето на универсалната услуга и при разумна норма на печалба.

(3) С допускането за отчитане на разумна норма на печалба съгласно ал. 2 на задължените предприятия е осигурено правото на разумна печалба при спазване на изискванията по чл. 5 от Решението на Европейската комисия от 20 декември 2011 г. относно прилагането на член 106, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз за държавната помощ под формата на компенсация за обществена услуга, предоставена на определени предприятия, натоварени с извършването на услуги от общ икономически интерес (ОВ, L 7, 11.1.2012 г.).

(4) Изчисляването на нетните разходи по ал. 2 за всяка от услугите по чл. 2 се извършва поотделно и по начин, при който се избягва двойното отчитане на каквито и да било разходи

и преки или косвени ползи. Задължените предприятия използват едни и същи компоненти както за описание на дейността си с възложени задължения във връзка с предоставянето на универсалната услуга, така и за описание на дейността си в случай че нямат възложени задължения във връзка с предоставянето на универсалната услуга.

Раздел II

Изчисляване на нетните разходи от предоставяне на универсална услуга

Чл. 4. Стъпките за изчисляване на нетните разходи са следните:

1. изчисляване на приходи и разходи на задължените предприятия при извършване на дейността им с възложени задължения във връзка с предоставянето на универсалната услуга;

2. изчисляване на приходи и разходи, които биха възникнали за задължените предприятия при извършване на дейността им без възложени задължения във връзка с предоставянето на универсалната услуга;

3. изчисляване на размера на нетните разходи от предоставяне на универсалната услуга;

4. коригиране на размера на нетните разходи от задължението за предоставяне на универсалната услуга с паричния еквивалент на нематериалните преимущества.

Чл. 5. Нетните разходи за предоставяне на услуги за гласови съобщения чрез свързване в определено местоположение към обществена електронна съобщителна мрежа, независимо от използваната технология, по чл. 2, ал. 1, т. 1, се изчисляват по следната формула:

НР1 = (П-Р) – (П1 – Р1), където:

НР1 – сума на нетните разходи от предоставяне на услуги за гласови съобщения чрез свързване в определено местоположение;

П – размер на отчетените от задълженото предприятие приходи от предоставяне на услуги за гласови съобщения чрез свързване в определено местоположение по чл. 2, ал. 1, т. 1, които включват приходите, отнасящи се до брой осъществени свързвания в определено местоположение към обществена електронна съобщителна мрежа, въз основа на обосновани искания, подадени от потребители; приходите от поддръжка на броя свързвания, въз основа на обосновани искания, подадени от потребители; приходи от услуги за гласови съобщения, реализирани от осъществените и поддържани свързвания, въз основа на обосновани искания, подадени от потребители;

Р – размер на отчетените от задълженото предприятие разходи за предоставяне на услуги за гласови съобщения чрез свързване в определено местоположение по чл. 2, ал. 1, т. 1, които включват разходите, отнасящи се до брой осъществени свързвания в определено местоположение към обществена електронна съобщителна мрежа, въз основа на обосновани искания, подадени от потребители; разходите за поддръжка на броя свързвания, въз основа на обосновани искания, подадени от потребители; разходи за услуги за гласови съобщения, реализирани от осъществените и поддържани свързвания, въз основа на обосновани искания, подадени от потребители;

П1 – размер на хипотетичните приходи от предоставяне на услуги за гласови съобщения чрез свързване в определено местоположение, които би реализирало задълженото предприятие при липса на наложено задължение за предоставяне на универсална услуга, които включват приходите, отнасящи се до брой осъществени свързвания в определено местоположение към обществена електронна съобщителна мрежа приходите от поддръжка на броя свързвания в

определено местоположение към обществена електронна съобщителна мрежа,; и приходи от услуги за гласови съобщения, реализирани от броя осъществени и поддържани свързвания,;

Р1 – размер на хипотетичните разходи за предоставяне на услуги за гласови съобщения чрез свързване в определено местоположение, които биха възникнали за задълженото предприятие при липса на наложено задължение за предоставяне на универсална услуга, които включват разходите, отнасящи се до брой на осъществени свързвания в определено местоположение към обществена електронна съобщителна мрежа; разходите за поддръжка на същия брой свързвания в определено местоположение към обществена електронна съобщителна мрежа,; и разходите за услуги за гласови съобщения, реализирани от същия брой осъществени и поддържани свързвания;

Чл. 6. Нетните разходи за осигуряване на подходящ широколентов достъп до интернет в определено местоположение, съгласно чл. 2, ал. 1, т. 2, се изчисляват по следната формула:

НР2 = (П-Р) – (П2 – Р2), където

НР2 – сума на нетните разходи от осигуряване на подходящ широколентов достъп;

П – размер на отчетените от задълженото предприятие приходи от осигуряване на подходящ широколентов достъп до интернет в определено местоположение. Размерът на приходите се формира от броя договори, сключени въз основа на подадени обосновани искания от потребители и дължимата от тях по тези договори цена;

Р – размер на отчетените от задълженото предприятие разходи за осигуряване на подходящ широколентов достъп до интернет в определено местоположение. Размерът на разходите се формира от броя договори, сключени въз основа на подадени обосновани искания от потребители и относимите разходи за осигуряване на подходящ широколентов достъп до интернет по тези договори;

П2 – размер на хипотетичните приходи от осигуряване на подходящ широколентов достъп до интернет със същите параметри за качество, които би реализирало задълженото предприятие извън обхвата на задължението за предоставяне на универсална услуга. Размерът на тези приходи се формира от броя договори и дължимата по тези договори цена извън обхвата на задължението за предоставяне на универсална услуга;

Р2 – размер на хипотетичните разходи за осигуряване на подходящ широколентов достъп до интернет със същите параметри за качество, които биха възникнали за задълженото предприятие извън обхвата на задължението за предоставяне на универсална услуга. Размерът на разходите се формира от броя договори и относимите разходи за осигуряване на подходящ широколентов достъп до интернет по тези договори, извън обхвата на задължението за предоставяне на универсална услуга.

Чл. 7. Нетните разходи от предоставяне на услуги, съгласно чл. 2, ал. 1, т. 3, за които са налице действащи задължения за предоставяне на универсална услуга, се изчисляват по следната формула:

НР3 = (П-Р) – (П3 – Р3), където

НР3 – сума на нетните разходи от предоставяне на услуги, съгласно чл. 2, ал. 1, т. 3, за които са налице действащи задължения за предоставяне на универсална услуга;

П – размер на отчетените от задълженото предприятие приходи от предоставяне на услуги, съгласно чл. 2, ал. 1, т. 3, за които са налице действащи задължения за предоставяне на универсална услуга;

Р – размер на отчетените от задълженото предприятие разходи за предоставяне на услуги, съгласно чл. 2, ал. 1, т. 3, за които са налице действащи задължения за предоставяне на универсална услуга;

ПЗ – размер на хипотетичните приходи от предоставяне на услуги, съгласно чл. 2, ал. 1, т. 3 които би реализирало задълженото предприятие извън обхвата на задължението за предоставяне на универсална услуга;

РЗ – размер на хипотетичните разходи за предоставяне на услуги, съгласно чл. 2, ал. 1, т. 3, които биха възникнали за задълженото предприятия извън обхвата на задължението за предоставяне на универсална услуга.

Чл. 8. Нетните разходи за тарифните планове или ценовите пакети на универсалната услуга по чл. 2, ал. 2 се изчисляват по следната формула:

НР4 = (П-Р) – (П4 – Р4), където

НР4 – сума на нетните разходи от предоставяне на тарифни планове или ценови пакети по чл. 2, ал. 2;

П – размер на отчетените от задълженото предприятие приходи от предоставяне на тарифни планове или ценови пакети на универсалната услуга по чл. 2, ал. 2;

Р – размер на отчетените от задълженото предприятие разходи за предоставяне на тарифни планове или ценови пакети на универсалната услуга по чл. 2, ал. 2;

П4 – размер на хипотетичните приходи от предоставяне на същите по вид и обем тарифни планове или ценови пакети, които би реализирало задълженото предприятие извън обхвата на задължението за предоставяне на универсална услуга, които включват приходите от абонатите на тарифни планове или ценови пакети при условие, че се таксуват по пазарни цени, т.е. по цени за тези услуги извън задълженията за универсалната услуга, без отстъпка и в съответствие с ценовата листа на предприятието, действаща през разглеждания период, включително нейните изменения.

Р4 – размер на хипотетичните разходи за предоставяне на същите по вид и обем тарифни планове или ценови пакети, които биха възникнали за задълженото предприятие, които включват разходите за предоставяне на тарифни планове и ценови пакети при условие, че се таксуват по пазарни цени, т.е. по цени за тези услуги извън задължението за универсалната услуга, без отстъпка и в съответствие с ценовата листа на предприятието, действаща през разглеждания период, включително нейните изменения.

Чл. 9. Размерът на нетните разходи от предоставяне на цялата или част от универсалната услуга се изчислява като сума от нетните разходи, определени по реда на чл. 5, чл. 6, чл. 7 и чл. 8.

Раздел III

Коригиране на размера на нетните разходи с нематериални преимущества

Чл. 10. (1) Задължените предприятия определят нематериалните преимущества, относими към задълженията във връзка с предоставянето на универсалната услуга за съответната календарна година, за която се изчисляват нетните разходи, като отчитат най-малко следните показатели:

1. престиж на фирмената/търговската марка на предприятието/та, следствие от предоставянето на универсалната услуга;

2. ползи, произтичащи от покритието на територията, на която предприятието/та предоставя услуги;

3. търговските ползи, които включват възможността за предоставяне на комплексни услуги и възможности за реализиране на икономии от мащаба и обхвата;

4. маркетингови преимущества от достъпа до информация относно потреблението и поведението на абонатите.

(2) Показателите по алинея 1 се оценяват поотделно в паричен еквивалент въз основа на данни от проучване, което се възлага от задълженото предприятие на независима от него организация, и/ или въз основа на други общоприети европейски подходи и методи за оценка на ползи от нематериални активи.

(3) Общата стойност на нематериалните преимущества се изчислява като сбор от паричния еквивалент на всеки показател по ал. 1 по следната формула:

ОСНМПуу =∑ (НМПn x d), където:

ОСНМПуу е общата сума на нематериалните преимущества, произтичащи от предоставянето на универсалната услуга;

НМП - нематериални преимущества;

n = {1,2,3….. n}, като всяка нематериално преимущество отговаря на определен индекс;

d = {0,1}, като d=1, ако съответното преимущество произтича от задължението за предоставяне на универсалната услуга и d=0, ако не произтича от това задължение.

(4) Данните от проучването по ал. 2 се представят от заявяващото компенсиране предприятие в КРС, заедно с обосновка на извършената оценка.

Чл. 11. Размерът на нетните разходи, изчислен по реда на чл. 9, се намалява с оценката на паричния еквивалент на нематериалните преимущества, определен по реда на чл. 10.

Раздел IV

Документи за определяне и доказване на нетни разходи

Чл. 12. (1) Изчисляването на нетните разходи за предоставяне на универсалната услуга се извършва въз основа на счетоводни данни за получените приходи и извършените разходи за срока по чл. 3, ал. 1. Когато задълженото предприятие има модел за водене на разделно счетоводство по смисъла на чл. 169 от ЗЕС и/или система за определяне на приходите и разходите по смисъла на чл. 171 от ЗЕС, одобрени от Комисията за регулиране на съобщенията (КРС/Комисията), то е задължено да предоставя на КРС резултатите от прилагане на модела за разделно счетоводство и/или от системата за определяне на разходите като доказателство за определяне на размера и признаване на нетните разходи.

(2) Ако одобреният модел за водене на разделно счетоводство и/или система за определяне на разходите по предходната ал. 1 се изменят, същите се представят за одобрение от страна на Комисията преди прилагането им.

Чл. 13. (1) В случай че задълженото предприятие няма модел за водене на разделно счетоводство и/или система за определяне на разходите, одобрени от Комисията, то документите за определяне и доказване на размера на нетните разходи за предоставяне на универсалната услуга следва да включват счетоводни данни за видове и групи приходи и разходи, подробна информация за прилаганите методи за разпределение на приходите и

разходите по услуги, детайлизирано описание на прилаганата счетоводна политика и детайлизиран сметкоплан.

(2) За да се гарантира правилно разпределение на разходите, независимо от останалите критерии за групирането им, прилагани от задължените предприятия, разходите за предоставяне на услугата следва да се отнасят към някоя от следните групи:

1. преки разходи - пряко и непосредствено свързани с предоставянето на услугата, поради което при разпределянето им по услуги могат директно да се отнесат към нея;

2. непреки разходи, както следва:

а) съпътстващи (производствени) разходи - произтичат от предоставянето на съответната услуга, но не са пряко свързани с нея и при разпределянето им не могат да бъдат директно отнесени към тази услуга;

б) общи разходи - необходими са за осъществяване на цялостната дейност на предприятието/та, но нямат пряка връзка с предоставянето на съответната услуга.

(3) За всеки вид разход по ал. 2, т. 2 предприятията определят представителен и лесно измерим фактор (драйвер), който служи като единица за разпределението на разхода по услуги.

Чл. 14. (1) Задължените предприятия подават в КРС заявление за компенсиране на нетните разходи от предоставяне на универсалната услуга за предходната календарна година приключваща на 31 декември до 30 юни на текущата година.

(2) Задължените предприятия прилагат към заявлението по ал. 1 следните документи:

1. отчет за предоставянето на услугите, съдържащ реализирани обеми, приходи и разходи;

2. справка за обема на услугите, които задълженото предприятие би предоставяло при липса на задължение за предоставяне на универсалната услуга, в т.ч. подробно описание и обосновка на начина на определяне на обема услуги;

3. справка за сумата на хипотетични приходи, които би реализирало задълженото предприятие при липса на задължение за предоставяне на универсална услуга и сума на хипотетичните разходи, които би извършило задълженото предприятие при липса на задължение за предоставяне на универсална услуга, в т.ч. подробно описание и обосновка на начина на определяне на хипотетичните приходи и разходи;

4. детайлизирано описание на прилаганата счетоводната система за разпределяне на приходите и разходите по услуги;

5. размера на приложената разумна норма на печалба, заедно с необходимите документи, доказващи начина на определянето й;

6. начина на оценка на паричния еквивалент на нематериалните преимущества, заедно с необходимите документи, доказващи изчисленията, включително резултати от проучването, на база на което са оценени нематериалните преимущества, съгласно чл. 10;

7. размера на нетните разходи, подлежащи на компенсиране.

Допълнителна разпоредба

§ 1. „Разумна норма на печалба" е нормата на печалба, която не надвишава възвръщаемостта на вложения капитал на предприятието, на което е възложено задължението за предоставяне на цялата или на част от универсалната услуга на цялата или на част от територията на

страната. Възвръщаемостта на вложения капитал се определя като съотношение между размера на печалбата преди лихви и данъци и разликата между общата сума на активите и текущите (краткосрочните) задължения.

Заключителни разпоредби

§ 2. Правилата са приети с решение № ……./……2021 г. на Комисията за регулиране на съобщенията на основание чл. 201, ал. 1 от Закона за електронните съобщения.

§ 3. Правилата за изчисляване на нетните разходи за предоставяне на универсална услуга, приети с Решение № 2252 от 06.11.2008 г. на КРС (Обн., ДВ, бр. 100 от 21 ноември 2008 г.), се отменят.